

Weg met de gemiddeldes: kleur op de wangen hebben we nodig!

De afgelopen weken zat ik een paar dagen in een hotel in het centrum van Den Haag. Normaal gesproken zou ik dat niet zo snel doen: Den Haag is vanuit mijn woonplaats Amsterdam binnen een uur bereikbaar en dan slaap je toch het liefst in je eigen bed. Maar achteraf was ik blij met dit Haagse bed. Doordat ik er dag en nacht was realiseerde ik me hoe aantrekkelijk is als steden een duidelijke eigen signatuur hebben. Daar zouden we – op een kleiner schaalniveau – in de gebiedsontwikkeling ook veel meer werk van moeten maken.

Maar eerst terug naar Den Haag. Wat maakt die stad anders en wat is dan die signatuur? Winkelen is anders bijvoorbeeld. Veel meer antiekwinkels en winkeltjes dan ik in Amsterdam, laat staan Rotterdam ben gewend. Uitgaan is ook anders. Het is veel stiller op straat. Vergelijk de ambiance van de Haagse Koninklijke Schouwburg, inclusief het Plein, met de voordeur van de Stadsschouwburg en het Leidseplein in die andere hoofdstad. Den Haag lijkt ingetogener, maar ook kwaliteitsrijker, Amsterdam flamboyanter en soms meer ordinair. Het is een tikje ongenueanceerd om een hele stad in een keer zo typeren – ook Den Haag kent zijn ordi-kanten en Amsterdam heeft zijn eigen slijkheid in Oud-Zuid, maar het verschil in signatuur is er.

Zo zou het ook moeten zijn met nieuwe gebiedsontwikkelingen. Vooropgesteld, het gaat al een stuk beter dan nog maar enkele decennia geleden. Vergeleken met de eenheidsworst die ons in de tweede helft van de vorige eeuw door de strot is geduwd zien de huidige gebiedsontwikkelingen er een stuk beter uit, afwisselender vooral. Ik beperk me nu vooral tot de woningbouw, maar ook voor winkels en bedrijfshuivering gaat dat op.

Naast afwisseling spelen de ontwikkelaars ook beter in op wensen van klanten. Woonconsumenten hebben we het dan over. Woningmarktonderzoek, toveren met leefstijlen, we weten steeds beter wat de klant belangrijk vindt in zijn woning en wat voor burens hij het liefst heeft. Mijn angst is alleen dat dit soort onderzoeken uitgaan van de grote aantallen woningzoekenden en *gemiddeldes* van hun voorkeuren. Daar doet een verfijning in leefstijlen niets aan af. En dat levert gemiddeldes op dat alle leefstijlen, m.u.v. wellicht de rode, buitenruimtes heel belangrijk vinden.

Met dat onderzoek moeten we vooral doorgaan, maar wel veel meer *onderscheid* maken tussen verschillende niches in de woningmarkt. Bijvoorbeeld mensen die graag bepaalde collectieve voorzieningen willen delen. Of die top-openbaar vervoer heel belangrijk vinden. Of daar niks mee hebben, maar juist extra veel parkeervoorzieningen in de buurt willen. Als we op dit manier bijvoorbeeld de vernieuwing van Amsterdam Nieuw-West bekijken, dan zou dat tot veel radicalere keuzes leiden. In architectuurstijl, in woningtypologie. Wat mij betreft ook in culturele identiteit. We vinden de Linnaeushof, een wijkje van architect Kropholler in de Watergraafsmeer met een onversneden Rooms-Katholieke snit, nu prachtig. Waarom zouden we niet ook een wijkje met een Marokkaanse snit neerzetten? Het project Le Medi uit Rotterdam is mooie inspiratie. Daarnaast een mooi gerenoveerd wijkje van Van Tijen of een van die andere wederopbouwarchitecten. En daarnaast weer een echt Eco-wijkje. En daarnaast mogen de zelfbouwers weer hun gang gaan in hun eigen wijk. En vervolgens een buurtje met een project voor een Somalische gemeenschap.

Kijk, dan valt er wat te kiezen voor de woonconsument. Die Marokkaanse of Somalische families hoeven niet naar 'hun' eigen wijk, maar ze hebben wel de keuze. Angst dat de

wereld er over een paar generaties weer anders uitziet – en dit soort wijkjes gedateerd zijn - hoeven we niet te hebben, uiteindelijk wordt de gewilde Linnaeushof nu ook bewoond door ware heidenen. Zo zal het ook met dat Marokkaanse wijkje gaan, waar uiteindelijke misschien wel de kleinkinderen van Geert Wilders gaan wonen. Als het wijkje maar kwaliteit heeft en als we maar kleur durven bekennen met veel verschillende wijkjes – en gebiedsontwikkelingen – direct naast elkaar!

Theo Dohle
Directeur De Wijde Blik.